# Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

| Soru | Öğrenme çıktısı | Beklenen cevap | Puanlama |
|---|---|---|---|
| **1** | **T.0.5.5**<br>Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme | Oluk: çeşmede suyun aktığı ağız/kanal; ipucu “oluktan akan suyun şırıltısı”. Yalak: çeşmenin önünde suyun biriktiği taş tekne; ipucu “suyun biriktiği yalağın içi”. | “oluk” anlamı **(4 p)**<br>“oluk” ipucu **(3 p)**<br>“yalak” anlamı **(4 p)**<br>“yalak” ipucu **(3 p)**<br>**Toplam: 14 p** |
| **2** | **T.0.5.6**<br>Metnin yüzey anlamını belirleyebilme | Borular yıllar önce tıkanmıştır; herkes evine musluk bağlattığı için kimse çeşmeyle ilgilenmemiştir. | Boruların tıkanması **(6 p)**<br>Kimsenin ilgilenmemesi / evlere musluk bağlatılması **(6 p)**<br>**Toplam: 12 p** |
| **3a** | **T.0.5.6**<br>Metnin yüzey anlamını belirleyebilme | Gençler boruları değiştirmiş, çocuklar yalağı temizlemiş, yaşlılar taşları yeniden dizmiştir. | Gençler **(3 p)**<br>Çocuklar **(2 p)**<br>Yaşlılar **(2 p)**<br>**Toplam: 7 p** |
| **3b** | | Yanlıştır. Muhtar yalnızca köylüleri meydanda toplamıştır; çeşmeyi gençler, çocuklar ve yaşlılar birlikte onarmıştır. | Muhtarın görevini doğru belirtme **(3 p)**<br>Onarımın köylülerce birlikte yapıldığını belirtme **(4 p)**<br>**Toplam: 7 p** |
| **4a** | **T.0.5.7**<br>Görselle iletilen anlamı belirleyebilme | Bugün kuru olan çeşmenin, onarım yapılırsa yarın yeniden akacağı; yapılacak çalışmanın sonucu gösterilmiştir. | Kuru ve akan çeşmenin karşılaştırıldığını belirtme **(3 p)**<br>Çalışmanın sonucunu (yeniden akma) açıklama **(4 p)**<br>**Toplam: 7 p** |
| **4b** | | Atasözü, işlerin tek başına değil birlikte başarılacağını anlatır; başlıktaki “birlikte” sözcüğüyle aynı mesajı, yani dayanışmayı vurgular. | Atasözünün anlamı (birlikte başarmak) **(4 p)**<br>Başlıktaki “birlikte” ile ilişkilendirme **(3 p)**<br>**Toplam: 7 p** |
| **5a** | **T.0.5.20**<br>Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme | Herkes gücünün yettiği kadar çalışıyordu. | Deyimin anlamı **(5 p)**<br>**Toplam: 5 p** |
| **5b** | | Cümlede “insanın başının ön bölümü, çehre” anlamındadır. Örnek: Meydanda yüz kişi toplandı. (sayı) / Çocuklar göle girip yüzdü. (yüzmek) / Yastığın yüzünü değiştirdim. (kılıf) | Cümledeki anlam **(3 p)**<br>Farklı anlamdaki birinci cümle **(3 p)**<br>Farklı anlamdaki ikinci cümle **(3 p)**<br>**Toplam: 9 p** |

| Soru | Öğrenme çıktısı | Beklenen cevap | Puanlama |
|---|---|---|---|
| **6** | **T.Y.5.3**<br>Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme | Sorun: Olaylar oluş sırasına göre dizilmemiştir; sonuç girişe, sorun sonuca konmuştur. Düzenlenmiş plan: Giriş: Deniz köye gitti, çeşmenin kuruduğunu gördü. Gelişme: Boruların tıkandığını öğrendi; çocuklarla muhtara gittiler, köylüler bir hafta çalıştı. Sonuç: Çeşmeden su yeniden aktı. Başlık örneği: “Çeşmemiz Yeniden Akıyor”. | Plandaki sorunu açıklama **(5 p)**<br>Bölümleri doğru düzenleme **(7 p)**<br>İçeriğe uygun başlık **(4 p)**<br>**Toplam: 16 p** |
| **7** | **T.Y.5.13**<br>Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme | Örnek: O sabah meydana koşa koşa geldim. Oluktan akan su, gümüş bir şerit gibi parlıyordu. Köylüler çeşmenin başında toplanmış, sevinçten havalara uçuyordu. Anneannem de suyu avucuna alıp yüzünü yıkadı. | Deyimi uygun kullanma **(4 p)**<br>İkilemeyi uygun kullanma **(4 p)**<br>Benzetmeyi uygun kullanma **(4 p)**<br>Konuya uygun, tutarlı paragraf **(4 p)**<br>**Toplam: 16 p** |

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.